

HRVATSKI SABOR

1135

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O OTVORENIM INVESTICIJSKIM FONDOVIMA S JAVNOM PONUDOM

Prolašavam Zakon o otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 29. travnja 2016. godine.

Klasa: 011-01/16-01/15

Urbroj: 71-06-01/1-16-2

Zagreb, 3. svibnja 2016.

Predsjednica

Republike Hrvatske

Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O OTVORENIM INVESTICIJSKIM FONDOVIMA S JAVNOM PONUDOM

DIO PRVI

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom propisuju se uvjeti za osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom (UCITS fondova) i društava za upravljanje UCITS fondovima te se uređuje način izdavanja i otkupa udjela UCITS fondova, trgovanje udjelima UCITS fondova, delegiranje poslova na treće osobe te nadzor nad radom i poslovanjem UCITS fondova, društava za upravljanje UCITS fondovima, depozitara i osoba koje nude udjele u UCITS fondovima.

Prijenos propisa Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u pravni sustav Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive:

1. Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa koji se odnose na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (Direktiva 2009/65/EZ)
2. članci 3. do 7. te članci 20. do 23. Direktive Komisije 2010/44/EU od 1. srpnja 2010. o provedbi Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi određenih odredbi o pripajanjima ili spajanjima fondova, strukturama glavnih i napajajućih fondova i postupku obavješćivanja (Direktiva Komisije 2010/44/EU)
3. članci 9. do 12. Direktive Komisije 2010/43/EU od 1. srpnja 2010. o provedbi Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu organizacijskih zahtjeva, sukoba interesa, poslovanja, upravljanja rizicima i sadržaja sporazuma između depozitara i društva za upravljanje (Direktiva Komisije 2010/43/EU)
4. članak 11. Direktive 2010/78/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o izmjeni direktiva 98/26/EZ, 2002/87/EZ, 2003/6/EZ, 2003/41/EZ, 2003/71/EZ, 2004/39/EZ, 2004/109/EZ, 2005/60/EZ, 2006/48/EZ, 2006/49/EZ i 2009/65/EZ u pogledu ovlasti Europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), Europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje) i Europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (Direktiva 2010/78/EU)
5. članak 2. Direktive 2013/14/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o izmjeni Direktive 2003/41/EZ o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje, Direktive 2009/65/EZ o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) i Direktive 2011/61/EU o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova u odnosu na preveliko oslanjanje na kreditne rejtinge
6. Direktiva 2014/91/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o izmjeni Direktive 2009/65/EZ o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) u pogledu poslova depozitara, politika nagrađivanja i sankcija (Direktiva 2014/91/EU)
7. članak 30. Direktive 2002/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. o dodatnom nadzoru kreditnih institucija, društava za osiguranje i investicijskih društava u financijskom konglomeratu i o izmjeni i dopuni direktiva Vijeća 73/239/EEZ, 79/267/EEZ, 92/49/EEZ, 92/96/EEZ, 93/6/EEZ i 93/22/EEZ i direktiva 98/78/EZ i 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća
8. članak 2. stavak 22. Direktive 2011/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o izmjeni direktiva 98/78/EZ, 2002/87/EZ, 2006/48/EZ i 2009/138/EZ u odnosu na dodatni nadzor financijskih subjekata u financijskom konglomeratu.

(2) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga je nadležna za provedbu i nadzor primjene uredbi Europske unije donesenih na temelju direktiva iz stavka 1. ovoga članka, a koje uključuju:

1. Uredbu Komisije (EU) br. 583/2010 od 1. srpnja 2010. o provedbi Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s ključnim informacijama za ulagatelje i uvjetima koje je potrebno ispuniti prilikom dostavljanja ključnih informacija ulagateljima ili prospekta na trajnom mediju koji nije papir ili putem mrežne stranice (Uredba Komisije (EU) br. 583/2010) i
2. Uredbu Komisije (EU) br. 584/2010 od 1. srpnja 2010. o provedbi Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi oblika i sadržaja standardne obavijesti i potvrde UCITS-a, korištenja elektroničke komunikacije između nadležnih nadzornih tijela za potrebe obavješćivanja i postupaka izravnog nadzora i istražnih radnji i razmjene informacija između nadležnih tijela (Uredba Komisije (EU) br. 584/2010).

Ovlast Agencije za osiguranje provedbe uredbi Europske unije, regulatornih i provedbenih tehničkih standarda te smjernica europskih nadzornih tijela

Članak 3.

(1) Agencija je ovlaštena donijeti podzakonske akte radi provedbe uredbi Europske unije, regulatornih i provedbenih tehničkih standarda, kao i smjernica i drugih akata koje su ovlaštena donijeti europska nadzorna tijela.

(2) Agencija će na svojoj mrežnoj stranici objaviti tekstove smjernica kojih će se Agencija i/ili subjekti nadzora u cijelosti ili djelomično pridržavati ili s kojima se do određenog roka namjeravaju uskladiti, zajedno s obavijesti koja će sadržavati:

a) na koje se subjekte nadzora smjernica odnosi

b) primjenjuje li se smjernica u cijelosti ili djelomično i

c) datum početka primjene smjernice, s relevantnim prijelaznim razdobljima, ako je primjenjivo.

(3) Agencija i subjekti nadzora dužni su poduzeti sve potrebne aktivnosti radi usklađenja sa smjernicama iz stavka 2. ovoga članka.

Značenje pojedinih pojmova

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. investicijski fond je subjekt za zajednička ulaganja čija je jedina svrha i namjena prikupljanje sredstava javnom ili privatnom ponudom te ulaganje tih sredstava u različite vrste imovine u skladu s unaprijed određenom strategijom ulaganja investicijskog fonda, a isključivo u korist imatelja udjela u tom investicijskom fondu.

2. UCITS fond je otvoreni investicijski fond s javnom ponudom:

a) koji ima za isključivi cilj zajedničko ulaganje imovine, prikupljene javnom ponudom udjela u fondu, u prenosive vrijednosne papire ili u druge oblike likvidne financijske imovine iz članka 252. stavka 1. ovoga Zakona, a koji posluje po načelima razdiobe rizika

b) čiji se udjeli, na zahtjev ulagatelja, otkupljuju izravno ili neizravno, iz imovine toga fonda. Radnje koje društvo za upravljanje poduzima kako bi se osiguralo da tržišna vrijednost udjela ne odstupa bitno od neto vrijednosti imovine po udjelu (cijene udjela), izjednačene su s otkupom udjela i

c) koji je osnovan u skladu s dijelom desetim ovoga Zakona, odnosno propisima države članice donesenima na temelju Direktive 2009/65/EZ.

3. alternativni investicijski fond je investicijski fond određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima.

4. otvoreni investicijski fond je zasebna imovina, bez pravne osobnosti, koju osniva društvo za upravljanje i kojom društvo za upravljanje upravlja u svoje ime i za zajednički račun imatelja udjela u toj imovini u skladu s odredbama ovoga Zakona, prospekta i pravila toga fonda. Udjeli u otvorenom investicijskom fondu se, na zahtjev imatelja udjela, otkupljuju, izravno ili neizravno, iz imovine otvorenog investicijskog fonda. Ako pravo države članice ili treće države to dozvoljava, otvoreni investicijski fond može imati pravnu osobnost.

5. udjel predstavlja udjel UCITS fonda.

6. ulagatelj je imatelj udjela UCITS fonda.

7. depozitar je kreditna institucija ili podružnica kreditne institucije kojoj su povjereni poslovi propisani odredbama članka 219., 220. i 221. ovoga Zakona.

8. društvo za upravljanje je pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja, na temelju odobrenja Agencije, obavlja djelatnost upravljanja UCITS fondovima.

9. društvo za upravljanje iz druge države članice je pravna osoba sa sjedištem u drugoj državi članici koja, na temelju odobrenja nadležnog tijela te države članice, obavlja djelatnost upravljanja UCITS fondovima.

10. društvo za upravljanje iz treće države je pravna osoba sa sjedištem u trećoj državi koja, na temelju odobrenja nadležnog tijela treće države, obavlja djelatnost upravljanja investicijskim fondovima.

11. matična država članica društva za upravljanje je država članica u kojoj je registrirano sjedište društva za upravljanje.

12. država članica domaćin društva za upravljanje je država članica koja nije matična država članica, u kojoj društvo za upravljanje ima podružnicu ili u kojoj izravno pruža usluge.

13. matična država članica UCITS fonda je država članica u kojoj je UCITS fond, od nadležnog tijela, dobio odobrenje koje odgovara onom iz članka 243. ovoga Zakona.

14. država članica domaćin UCITS fonda je država članica koja nije matična država članica, u kojoj se trguje udjelima UCITS fonda.

15. podružnica je mjesto poslovanja koje je dio društva za upravljanje, nema pravnu osobnost i obavlja poslove pružanja usluga za koje je društvo za upravljanje dobilo odobrenje za rad. U smislu ovoga Zakona, svako mjesto poslovanja osnovano u istoj državi članici od strane jednog društva za upravljanje sa sjedištem u drugoj državi članici smatra se jednom podružnicom.

16. nadležno tijelo je:

a) tijelo pojedine države članice koje je, na temelju propisa te države kojima se u pravni poredak države prenose odredbe Direktive 2009/65/EZ, nadležno za izdavanje odobrenja za osnivanje i rad, odnosno nadzor investicijskih fondova i društava za upravljanje ili

b) tijelo treće države nadležno za izdavanje odobrenja za osnivanje i rad, odnosno nadzor investicijskih fondova i društava za upravljanje.

17. uska povezanost znači povezanost dviju ili više fizičkih ili pravnih osoba, odnosno subjekata, na jedan od sljedećih načina:

a) odnosom sudjelovanja ili

b) odnosom kontrole.

18. sudjelovanje znači sudjelovanje neke osobe u drugoj pravnoj osobi kada ima izravna ili neizravna ulaganja na temelju kojih sudjeluje s 20% udjela ili više u kapitalu te pravne osobe ili glasačkim pravima u toj pravnoj osobi.

19. kontrola znači odnos između matičnog društva i ovisnog društva ili sličan odnos između bilo koje fizičke ili pravne osobe i nekog društva. Ovisno društvo ovisnog društva također se smatra ovisnim društvom matičnog društva koje je na čelu tih društava. Situacije u kojima su dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba trajno povezane s istom osobom putem odnosa kontrole, smatrat će se odnosom uske povezanosti između tih osoba.

20. matično društvo je matično društvo kako je definirano propisima kojima se uređuje računovodstvo poduzetnika i primjena standarda financijskog izvještavanja.

21. ovisno društvo je ovisno društvo kako je definirano propisima kojima se uređuje računovodstvo poduzetnika i primjena standarda financijskog izvještavanja.

22. kvalificirani udjel je svaki izravni ili neizravni udjel u društvu za upravljanje koji predstavlja 10% ili više udjela u kapitalu ili glasačkim pravima, ili manji udjel koji omogućava ostvarenje bitnog utjecaja na upravljanje društvom za upravljanje. Pri izračunu udjela glasačkih prava na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o informacijama o promjeni glasačkih prava iz zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

23. trajni medij je papir ili drugo sredstvo koje ulagatelju omogućuje pohranu informacija, upućenih osobno tom ulagatelju, na takav način da je osiguran pristup toj informaciji za buduću uporabu, i to za razdoblje koje je odgovarajuće s obzirom na svrhu te informacije, te omogućuje reprodukciju pohranjene informacije bez njezine izmjene.

24. prenosivi vrijednosni papiri su:

a) dionice i vrijednosni papiri izjednačeni s dionicama

b) obveznice i drugi dužnički vrijednosni papiri i

c) svaki drugi prenosivi vrijednosni papir koji daje pravo na stjecanje prenosivih vrijednosnih papira iz podtočki a) ili b) ove točke upisom ili zamjenom.

Investicijske tehnike i instrumenti opisani odredbom članka 253. stavka 5. ovoga Zakona nisu prenosivi vrijednosni papiri.

25. instrumenti tržišta novca su financijski instrumenti kojima se uobičajeno trguje na tržištu novca, a koji su likvidni i čija se vrijednost može precizno odrediti u bilo kojem trenutku, kao što su trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i certifikati o depozitu, osim instrumenata plaćanja.

26. treća država je država koja nije članica u smislu točke 27. ovoga stavka.

27. država članica je država članica Europske unije ili država potpisnica Ugovora o europskom gospodarskom prostoru.

28. Agencija je Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

29. odobrenje je odluka Agencije kojom se usvaja podneseni zahtjev, koja se uvijek zahtijeva i izdaje prije poduzimanja određene radnje ili sklapanja nekog posla.

30. bez odgode i/ili odmah znači poduzimanje neke radnje ili posla najkasnije sljedeći radni dan.

31. javna ponuda je svaka obavijest dana u bilo kojem obliku i uporabom bilo kojeg sredstva, koja sadržava dovoljno informacija o uvjetima ponude i o ponuđenim udjelima u investicijskim fondovima da se na temelju istih ulagatelj može odlučiti na upis tih udjela.

32. revizor je neovisni vanjski ovlašteni revizor definiran propisima kojima se uređuje revizija.

33. relevantna osoba u odnosu na društvo za upravljanje je:

a) osoba na rukovodećoj poziciji u društvu za upravljanje, osoba koja je član društva, član nadzornog odbora ili prokurist društva za upravljanje

b) osoba na rukovodećoj poziciji ili osoba koja je član društva u svakoj pravnoj osobi ovlaštenoj za nuđenje udjela UCITS fonda

c) osoba na rukovodećoj poziciji u pravnoj osobi na koju je društvo za upravljanje delegiralo svoje poslove

d) radnik društva za upravljanje, radnik pravne osobe na koju je društvo za upravljanje delegiralo svoje poslove ili zaposlenik pravne osobe ovlaštene za nuđenje udjela u UCITS fondovima, a koja je uključena u djelatnosti koje društvo za upravljanje obavlja i

e) svaka druga fizička osoba čije su usluge stavljene na raspolaganje i u nadležnosti su društva za upravljanje, a koja je uključena u djelatnosti koje društvo za upravljanje obavlja.

34. osoba s kojom je relevantna osoba u srodstvu je:

a) bračni drug relevantne osobe ili bilo koja osoba koja se po nacionalnom pravu smatra izjednačenom s bračnim drugom

b) uzdržavano dijete ili pastorak relevantne osobe i

c) bilo koji drugi srodnik relevantne osobe koji je na dan predmetne osobne transakcije s relevantnom osobom proveo u zajedničkom kućanstvu najmanje godinu dana.

35. relevantna osoba u odnosu na UCITS fond je:

a) depozitar UCITS fonda i